

**Curriculum vitae**  
**prof. dr. Stefan Tobler**



**Date personale**

numele, prenumele	Tobler, Stefan Andreas
anul/locul nașterii	1959, St. Gallen (Elveția)
cetățenie	Elvețiană
limbi	germană (limba maternă); olandeză, italiană, franceză, engleză, română (scris și vorbit)
e-mail	stefan.tobler[at]ev-theol.ro

**Studii efectuate**

1972 - 1978	Liceul Tip A (secția limbi vechi) în St.Gallen
1979 - 1984	Studii de Teologie Evanghelică la Universitate din Zürich; licență 1984
1984 - 1986	Cursuri de științe sociale și de religie la <i>Centro internazionale di studi ed esperienze sociali</i> în Loppiano (Florența)
1988 - 1994	Studii de doctorat la Facultatea de Teologie a Universității Libere Amsterdam
19. 12. 1994	Doctorat (Domeniul: Teologie Sistematică)
1995 – 1999	Studii “post-doctorat” la Facultatea de Teologie Evanghelică din Tübingen
1999 - 2000	Studii de cercetare la Facultatea de Teologie Evanghelică din Berlin (Universitatea Humboldt)
13. 2. 2001	“Habilitation” la Facultatea de Teologie Evanghelică din Tübingen, care conferă titlul de “Privatdozent” (grad universitar corespunzător cu acela de profesor universitar, însă fără funcția aceasta), cu <i>venia legendi</i> în domeniul Teologiei Sistemice (include dreptul de a conduce studii doctorale).

**Activități didactice**

1995 – 1998	Colaborator la Fundația <i>Open Theologisch Onderwijs</i> , Heerlen (NL) (Studiu de Teologie cu învățământ la distanță recunoscut de universității olandeze)
2001 – 2003	Prelegeri de Teologie Sistematică la Facultatea de Teologie Evanghelică din Tübingen
2002 – 2006	Cursuri de vara internaționale la Institutul Sophia, Ottmaring (Germania)
2002 – 2003	Prelegeri de Etică la Universitatea Stuttgart-Hohenheim
2003 – 2006	Profesor asociat de Teologie Sistematică la Institutul Teologic Protestant Sibiu
2005	Curs de Etică economică la Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Științe Economice
2006 – azi	Profesor univ. (cadrul didactic asociat) la Universitatea “Lucian Blaga” Sibiu

## Activității de cercetare

*prof.dr. Stefan Tobler*

### *Atribuții în centre și asociații de cercetare și în organizații științifice*

- Fondator și co-director al Centrului de cercetare ecumenică Sibiu (CCES). Între altele cuprinde:
  - îndrumarea unui grup de cercetare cu doctoranzi și masteranzi
  - activități editoriale
  - instalarea unei bibliotecă specializată
  - coordonarea colaborării internaționale în domeniul ecumenic, cu simpozioane și schimburi de profesori și studenți
- Membru al *Fachkreis Ökumene* la Community of Protestant Churches in Europe (CPCE, organizația tuturor bisericilor luterane, reformate și metodiste din Europa); este o comisiă europeană de cinci specialiști în ecumenismul (începând cu 2009)
- Membru permanent al *Scuola Abbà*, grup de cercetare cu 25 profesori din diferite țări și discipline, cu sediu la Rocca di Papa (Italia), care a înființat recent un Institut Universitar („Istituto Universitario Sophia”, Loppiano/Firenze) cu programe de master.  
Între altele cuprinde:
  - Munca de cercetare permanentă (10 ședințe pe an)
  - conferințe internaționale (ultimele două în anul 2005 cu tematici interreligioase)
  - cercetarea în domeniul ecumenismului
  - Organizarea unei Academii de Vara cu studenți din toată lumea (2001 – 2006)
- Membru al *Wissenschaftliche Gesellschaft für Theologie* (Societate Teologică Științifică în Germania) cu participare anuală la un simpozion științific
- Membru al *Rudolf-Bultmann-Gesellschaft für Hermeneutische Theologie* cu simpozioane științifice
- Membru al *Deutscher Hochschulverband*.

### *Proiecte de cercetare*

Director proiectului interdisciplinar „Demnitatea omului și sărăcia în România”, 2007 – 2010, finanțat de Fundația „Fons Margarita” (Zürich, Elveția), cu o echipă compusă de cercetători din Sibiu și Cluj-Napoca.

### *Proiecte editoriale*

- Co-editor unei enciclopedie a sfinților în bisericile protestante și anglicane (Editura Citta Nuova, Roma)
- Fondator și co-editor al colecțiilor *Studia Oecumenica* și *Documenta Oecumenica*, Sibiu
- Proiect online: primul site cu informații ecumenice naționale pentru România (InfoEcum).
- fondator și co-editor al *Revistei Ecumenice Sibiu (RES)*

### *Referate la conferințe științifice internaționale în ultimii ani*

- Roma 12.-13. mar. 2002, Pontificia Università Lateranense, “La Chiesa segno e strumento di salvezza universale”  
Referat cu titlul “Criteri di ecclesialità in alcuni testi della Riforma”
- Geneva 23.-30. oct. 2002, Ecumenical Meeting of Bishops, „Love makes of many one body”  
Referat cu titlul: “The Spirituality of Unity in Theology and in the Dialogue among the Churches”

- Strasbourg 2.-9. iul. 2003, Institute for Ecumenical Research Strasbourg, „Modelle gelebter sichtbarer Einheit. Ökumene zwischen Theorie und Praxis”  
Referat cu titlul: „Gelebte sichtbare Einheit in der Fokolar-Bewegung”
- Frankfurt 22.-24. sept. 2003, Wissenschaftliche Gesellschaft für Theologie (Societate Teologică Științifică în Germania), „Metaphysik und Religion“.  
Referat cu titlul: „Trinitarische Ontologie? Metaphysische Implikationen der Trinitätslehre“
- Roma 18.-20. apr. 2005, Pontificia Università Gregoriana / Center for the Study of Christianity of The Hebrew University of Jerusalem, „Suffering and Hope in the Abrahamic Traditions“.  
Referat cu titlul: „Jesus Forsaken in the Writings of Chiara Lubich”
- București, 20-27. sept. 2005, Conferință Ecumenică a Episcopilor, „La presenza del Risorto in mezzo al suo popolo”  
Referat cu titlul: „La presenza di Cristo come principio vitale della Chiesa nella tradizione evangelica”
- Bern, 22.-24. oct. 2005, Fac. de Teologie la Universitate de la Bern, „Der Mensch in Not – eine Herausforderung der Theologie“  
Referat cu titlul: „Leid des Menschen – Leiden Christi. Annäherungen an eine soteriologische Interpretation“
- Wien, 25.-26. noi. 2005, Fac. de Teologie catolică la Universitate de la Wien, „Solidarität und soziale Gerechtigkeit. Ökumenische Perspektiven“  
Referat cu titlul: „Aufgabe und Gestalt evangelischer Sozialethik in einem exkommunistischen und mehrheitlich orthodoxen Land“
- Debrecen, 5.-8. iulie 2007, Universitate Teologică-reformată Debrecen, Congresul internațional SOMEF, „Nicht unter dem Scheffel! – Theologie heute“,  
Referat cu titlul: „Mut und Demut – Die Theologie im Chor der Wissenschaften“
- Pitești, 7.-9. mai 2008, Facultate de Teologie Ortodoxă „Sfânta Muceniță Filoteia” Pitești, Simpozionul Internațional „Itinerarul și conținutul formării ecumenice”,  
Referat cu titlul: „Ecumenismul trăirii – o abordare existențială”
- Sâmbăta de Sus, 24.-28. sept. 2008, Seminar internațional cu participanți din 16 țări „The Future of Ecumenical Theological Education in Eastern and Central Europe“,  
Referat cu titlul: „The ecumenical situation in Romania and the Ecumenical Research Institute in Sibiu“
- Wien, 2.-3. februarie 2009, Europäische ökumenische Fachtagung „Arme reiche EU? Soziale Gerechtigkeit in der EU verwirklichen, regionale Disparitäten begrenzen und einer sozialen Polarisierung in den ‚neuen‘ EU-Mitgliedsländern entgegenwirken“, Referat cu titlul: „Menschenwürde und Armut in Rumänien“
- București, 21.-23. sept. 2009, Conferință internațională cu participanți din 13 țări „Menschenwürde und Menschenrechte – Orthodoxe Positionen“, Referat cu titlul: Rezeption und Bedeutung der Menschenrechtsidee in der evangelischen Kirche
- Windsor Castle (London), 7.-9. dec. 2009, Conferință internațională „Consultation on Orthodox Ecclesiology“, Co-referat pe tema „Byzantine ‚symphonia‘ – the problem of Church-State-relationship“
- Tübingen, 27 ian. 2010, invitat special în cadrul „Veranstaltungen der Evangelisch-theologischen Fakultät“, referat cu titlul „Menschenrechte als kirchentrennender Faktor? Die Debatte um das russisch-orthodoxe Positionspapier von 2008“

#### *ARACIS*

Sunt în registrul național de evaluatori al ARACIS și am participat la mai multe evaluări.

*Cărți*

1. Analogia Caritatis. Kirche als Geschöpf und Abbild der Trinität, Amsterdam 1994
2. Inleiding in de Dogmatiek. Cursusdeel 2: Godsleer, Breda 1997 (parte propriu 40% din volumul)
3. Jesu Gottverlassenheit als Heilsereignis in der Spiritualität Chiara Lubichs. Ein Beitrag zur Überwindung der Sprachnot in der Soteriologie, Berlin/New York 2002 (Theologische Bibliothek Töpelmann Bd. 115)  
- idem: ediția de studiu, 2003
4. - idem: ediția adaptată în limba italiană: Tutto il Vangelo in quel grido. Gesù Abbandonato nei testi di Chiara Lubich, Roma 2009

*Cărți editate*

1. La Trinità – esperienza di Dio (număr monografic al Revistei Nuova Umanità, Nr. 140-141, 24 (2002), S.127-390 (co-editor: Piero Coda)
2. Spannweite. Theologische Forschung und kirchliches Wirken, Festgabe für Hans Klein zum 65. Geburtstag, Bukarest 2005 (co-editor: Christoph Klein)
3. Sfânta Scriptură și Tradiția Apostolică în mărturisirea Bisericii. Dialogul teologic dintre Biserica Ortodoxă Română și Biserica Evanghelică din Germania – Sesiunea I Goslar 1979, Sibiu 2007
4. Sfintele Taine ale Bisericii în Confessio Augustana și Mărturisirile de credință ortodoxe din secolele XVI-XVII, Dialogul teologic dintre Biserica Ortodoxă Română și Biserica Evanghelică din Germania – Sesiunea II Iași 1980, Sibiu 2008

*Editor de colecții și reviste*

1. *Documenta Oecumenica*, editat de Dorin Oancea și Stefan Tobler, Centrul de Cercetare Ecumenică Sibiu, Editura Universității „Lucian Blaga”, începând cu 2007
2. *Studia Oecumenica*, editat de Aurel Pavel și Stefan Tobler, Centrul de Cercetare Ecumenică Sibiu, Editura Universității „Lucian Blaga”, începând cu 2008
3. *Revista Ecumenică Sibiu*, editat de Aurel Pavel și Stefan Tobler, Centrul de Cercetare Ecumenică Sibiu, Editura Honterus Sibiu, începând cu 2009
4. *Nuova Umanità. Revista bimestrale di cultura*, Editura Città Nuova, Roma 1979ff, membru al comitetul de redacție începând cu 2009

*Studii*

1. In der Dynamik des Wortes. Eine nach Gottes Wort reformierte Kirche, in: Das Prisma. Beiträge zu Pastoral, Katechese und Theologie, 1 (2/1989), 11-14
2. Ik spreek nu niet meer over een ver land in Azië. Een gezamenlijke weg van catecheten en leerlingen in Zwitserland, waarin de Bijbel en het leven van alledag elkaar ontmoeten, in: Voorwerk 13 (4/1997), 4-10
3. Alle Fasern des Seins. Die Fokolar-Bewegung und ihre Spiritualität, in: Lutherische Monatshefte 37 (5/1998)
4. Zum Heil oder zur Verdammnis vorausbestimmt? Ein Versuch, die Prädestinationslehre zu verstehen, in: Das Prisma. Beiträge zu Pastoral, Katechese und Theologie, 11 (2/1999), 11-17
5. Una rilettura del sola fide nella prospettiva della teologia evangelica, in: P. Coda / C. Hennecke (Hg.), La fede, Roma 2000, 367-386

6. La relazionalità come metodo del pensare? Spunti per un'ermeneutica del patto d'unità, in: Nuova Umanità 132, 22 (2000), 817-827
7. Mit der Liebe wird man nie fertig. Verwirklichtes Menschsein im Verständnis von Chiara Lubich, in: Das Prisma. Beiträge zu Pastoral, Katechese und Theologie, 13 (2/2001), 13-19
8. La riflessione cristocentrica sulla Trinità nella teologia della riforma, in: Nuova Umanità Nr.140-141, 24 (2002), 265-283
9. Criteri di ecclesialità in alcuni testi della Riforma, in: Lateranum 68 (2002), 393-411
10. Vielgestaltiges Wort. Theologiegeschichtliche Stationen von Justin bis Meister Eckhart, in: U. Körtner (Hg.), Wort Gottes – Kerygma – Religion, Neukirchen-Vluyn 2003, 41-75
11. “Guarda, è lì dietro la parete.... L'esperienza di Dio in Lutero, in: P.Coda (Hg.), Dio e il suo avvento. Luoghi – momenti – figure, Roma 2003, 227-249
12. Rettet die Liebe! Von Sinn und Unsinn des Begriffs der Selbstliebe, in: Konfluenzen 3 (2003), 59-64
13. Ich-selbst im Anderen, in: Das Prisma. Beiträge zu Pastoral, Katechese und Theologie, 15 (1/2003), 54-59
14. Das Leben als Auslegung. Erfahrungsbezug in Theologie und Predigt, in: Konfluenzen 4 (2004), 40-47
15. Abschied von falschen Vereinfachungen. Neue Entwicklungen der Wirtschaftsethik, in: Konfluenzen 5 (2005), 46-54
16. Wahrheit im Plural, in: S. Tobler und Ch. Klein (Hg.), Spannweite. Theologische Forschung und kirchliches Wirken (FS Hans Klein), Bukarest 2005, 253-264
17. Leid als Thema der Soteriologie. ‚Jesus der Verlassene‘ in den Schriften von Chiara Lubich, in: Gregorianum 87, 2 (2006) 347-357
18. Heil als Begegnung. Eine „Theodizee“ im Glaubensvollzug bei Chiara Lubich, in: Das Prisma. Beiträge zu Pastoral, Katechese und Theologie, 18 (1/2006), 54-61
19. Schrift und Erfahrung – eine Beziehung der Gegenseitigkeit, in: Pleroma. Studii și cercetări teologice, 8 (2006), 99-115
20. Ook katholieken zijn verlost ‚alleen door genade‘ en ‚door geloof alleen‘. Een herinnering aan de ‘Gemeenschappelijke Verklaring over de Rechtvaardigingsleer’, in: Ellips. Tijdschrift over Bijbel & Wetenschap, 31 (2006) Nr. 272, 2-5
21. Der “vierte Weg”. Eine Annäherung an die Berufung des Fokolars, in: Das Prisma. Beiträge zu Pastoral, Katechese und Theologie, 18 (2/2006), 6-11
22. Frauenordination. Ein Versuch, die Argumente zu ordnen, in: Konfluenzen 6 (2006), 33-45
23. Aufgabe und Gestalt evangelischer Sozialethik in einem exkommunistischen und mehrheitlich orthodoxen Land, in: I. Gabriel / F. Gassner (hg.), Solidarität und Gerechtigkeit. Ökumenische Perspektiven, Ostfildern 2007, 134-157
24. Il disgregarsi della relazione, in: P. Coda / M. Donà (ed.), Dio-Trinità tra filosofi e teologi, Milano 2007, 173-187
25. Trinitarische Ontologie? Metaphysische Implikationen der Trinitätslehre, in: H. Deuser (hg.), Metaphysik und Religion. Veröffentlichungen der Wissenschaftlichen Gesellschaft für Theologie Band 30, Gütersloh 2007, 176-197
26. Ökumene in Rumänien, in: Ökumenische Rundschau 56 (2007), 386-392
27. Postmodernismul, urmare a Modernismului – Poziția creștinismului într-o lume a pluralizării, in: Pleroma. Studii și cercetări teologice, 9 (2007), 19-32
28. Katholizität und Wort Gottes. Die Bedeutung der Ökumene für die Identität evangelischer Kirche, in: H. Klein und H. Pitters (hg.), Kirche als versöhnte Gemeinschaft. Festschrift für Bischof D.Dr. Christoph Klein zu seinem 70. Geburtstag, Bukarest 2007, 233-241

29. Justin Popovich (1894-1979) als Galionsfigur der antiökumenischen Strömung in der Orthodoxie. Versuch eines Brückenschlags aus evangelischer Perspektive, in: *Konfluenzen* 7 (2007), 66-80
30. Das Verhältnis von Minderheitskirchen und Mehrheitskirche. Beobachtungen am Beispiel Rumäniens auf dem Hintergrund des Kultusgesetzes von 2007 und der Kirchenordnung der rumänisch-orthodoxen Kirche von 2008, in: *Una Sancta* 63 (1/2008), 47-60
31. Mut und Demut – die Theologie im Chor der Wissenschaften, in: R.Schelander und W. Wischmeyer (Hg.), *Dokumentation der fünften Konferenz des SOMEF „Nicht unter dem Scheffel! – Theologie heute“ 2007 in Berekfürdő / Debrecen, Gutachten und Studien Nr. 6 der Evangelisch-theologischen Fakultät, Wien 2008*, 5-23
32. Menschenwürde. Die Perspektive der theologischen Anthropologie auf einen universellen Begriff, in: *Konfluenzen* 8 (2008), 79-96
33. The Ecumenical Situation in Romania and the Ecumenical Research Institute in Sibiu, in: Viorel Ionita und Dietrich Werner (Hg.), *The Future of Ecumenical Theological Education in Eastern and Central Europe. Full report of the International Seminar for young lecturers and professors of theology Sambata de Sus, Romania, 24-28 September 2008, Geneva 2009*, 43-48.
34. Fünf Dimensionen der Menschenwürde und ihre Operationalisierung. Die Theoriegrundlage des Projekts DOSAR im Vergleich mit dem Ansatz von Amartya Sen, in: *Revista Ecumenica Sibiu* 1 (2009), 169-187.
35. Keiner soll ausgeschlossen sein. Calvin und die Wirtschaftsethik, in: *Kirchliche Blätter* 75 (9/2009), 5-6
36. Articol „Calvino Giovanni“ in: *Dizionario di Economia Civile*, edd. Luigino Bruni – Stefan Zamagni, Roma 2009, 133-136
37. Menschenwürde als grundlegender Begriff der theologischen Anthropologie, in: *Dialog Hoffen und Handeln. Beiträge aus christlicher und marxistischer Sicht*, hg. von Walter Baier und Karin Oberegelsbacher, Wien 2009, 12-21
38. Der Glaube und die Menschenrechte. Ein Dokument der Russischen Orthodoxen Kirche sorgt für Diskussionsstoff, in: *Herder Korrespondenz* 64 (2010) Heft 1, 29-34 (co-autor: Ingeborg Gabriel)
39. Menschenwürde - eine Ressource zur Überwindung der Armut. Ein Forschungsprojekt in Rumänien, in: *Armes reiches Europa. Die neue Spaltung von Ost und West überwinden (Jahrbuch Gerechtigkeit, 4)*, Oberursel (Taunus) 2010, S. 30–36.

*profesor invitat*

- Evangelisch-theologische Fakultät Tübingen, anul universitar 2008/09 semestrul 2, curs cu titlul „Evangelisch-orthodoxer Dialog: Chancen und Schwierigkeiten aus dogmatischer und ethischer Perspektive“
- Evangelisch-theologische Fakultät Tübingen, anul universitar 2009/10 semestrul 2, curs cu titlul „Die Anthropologie im Dialog zwischen Protestantismus und Orthodoxie“

*Recenzii*

1. Schubert, Anselm: *Das Ende der Sünde. Anthropologie und Erbsünde zwischen Reformation und Aufklärung*, Göttingen 2002 (in: *Theologische Literaturzeitung* 128 (2003), 1076 – 1079)
2. Dettwiler, Peter: *Wem gehört Jesus? Kirche aus reformierter Sicht*, Frankfurt a.M. 2002 (in: *Theologische Literaturzeitung* 129 (2004), 194)

3. Giacomo Canobbio / Piero Coda (hg.), *La Teologia del XX secolo. Un bilancio.* Città Nuova, Roma 2003, vol.1-3 (in: *Theologische Literaturzeitung* 131 (2006), 228 – 231)
4. Thomas Hoebel, *Laity and Participation. A Theology of being the Church*, Oxford, Peter Lang, 2007 (in: *International Journal for the Study of the Christian Church*, Vol. 8, No. 1, February 2008, 61 – 62).